IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI SPRAW ZAGRANICZNYCH**
(NR 142)
z dnia 16 czerwca 2023 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Spraw Zagranicznych (nr 142)

16 czerwca 2023 r.

Komisja Spraw Zagranicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Radosława Fogla (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła i zaopiniowała dla Komisji Finansów Publicznych:

– sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. (druk nr 3305) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 3371) w zakresie:

1) części budżetowej 45 – Sprawy zagraniczne:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) dotacje podmiotowe i celowe;

2) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 31;

3) dotacji podmiotowych;

4) państwowej osoby prawnej – Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych.

W posiedzeniu udział wzięli: **Piotr Wawrzyk** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, **Katarzyna Czarkowska** główny specjalista w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej Ministerstwa Finansów oraz **Agnieszka Bernaś-Coşkun** p.o. wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikiem.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Artur Kucharski, Ziemowit Uździcki** oraz **Ewa Matuszek-Zagata** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Poseł Barbara Bartuś (PiS):

Szanowni państwo, pana przewodniczącego Radosława Fogla zatrzymało to, że jest naszym sprawozdawcą Komisji w uchwale, którą wczoraj wieczorem przyjęliśmy. Co prawda punkt zakończył się, ale pana przewodniczącego…

O, to ja wstęp, a pan przewodniczący formalnie już otworzy posiedzenie.

Przewodniczący poseł Radosław Fogiel (PiS):

Dzień dobry. Najserdeczniej państwa przepraszam. Niestety wczoraj na posiedzeniu Komisji wykonaliśmy taki kawał dobrej roboty, jeśli chodzi o propozycję uchwały, że punkt przedłużył się na sali plenarnej.

Bez zbędnej zwłoki otwieram posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych. Witam panie i panów posłów. Witam pana ministra Piotra Wawrzyka, sekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Witam pozostałych gości, przedstawicieli Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Ministerstwa Finansów i Najwyższej Izby Kontroli.

Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum. Doręczony państwu porządek obrad obejmuje następujące punkty: rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. (druk nr 3305) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 3371) w zakresie działania Komisji.

Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, uznam porządek dzienny za przyjęty. Nie słyszę. Dziękuję serdecznie.

Zatem przystępujemy do rozpatrzenia punktu pierwszego porządku dziennego. Wszyscy państwo otrzymali sprawozdanie z realizacji budżetu państwa Ministerstwa Spraw Zagranicznych, informację NIK o wynikach kontroli wykonania tego budżetu oraz opinię Biura Analiz Sejmowych przygotowaną przez panią dr Zofię Szpringer.

Proszę pana ministra Piotra Wawrzyka o zabranie głosu. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Piotr Wawrzyk:

Dziękuję bardzo.

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, realizacja budżetu ministra spraw zagranicznych za ubiegły rok została szczegółowo przedstawiona w przesłanych Wysokiej Komisji materiałach. Chciałbym odnieść się do najważniejszych i wynikających ze specyfiki MSZ spraw związanych z budżetem państwa w części będącej w dyspozycji ministra spraw zagranicznych.

Na 2022 r. zgodnie z ustawą budżetową zaplanowano dochody w wysokości ponad 206 000 tys. zł. Podstawowym źródłem dochodów w minionym roku były dochody placówek zagranicznych, a w szczególności opłaty za czynności konsularne. Pozostałe dochody zrealizowane w Ministerstwie Spraw Zagranicznych dotyczyły m.in. zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych w nadmiernej wysokości i wpływów różnych dochodów dotyczących rozliczeń z lat ubiegłych. Wielkości te w większości są trudne do precyzyjnego prognozowania.

Ostateczne wykonanie dochodów budżetu w 2022 r. wyniosło ponad 202 000 tys. zł i było o ponad 32 000 tys. zł wyższe niż w 2021 r. Podstawową przyczyną tego wzrostu był przede wszystkim powrót większości placówek do standardowego trybu pracy po zakończeniu w poszczególnych krajach ograniczeń związanych z pandemią COVID-19.

Wydatki Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ubiegłym roku były przeznaczone na zadania realizowane przez dysponenta części budżetowej oraz dysponentów trzeciego stopnia, to jest ministerstwo, przychodnię lekarską służby zagranicznej i 170 placówek zagranicznych, na pomoc zagraniczną, wpłaty składek do organizacji międzynarodowych, dotacje podmiotowe dla Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych i Polskiego Komitetu ds. UNESCO oraz szereg dotacji celowych.

Pierwotnie przyznany plany wydatków ministerstwa w części 45 wynosił 2 543 000 tys. zł. W wyniku zwiększeń z rezerwy ogólnej i rezerw celowych budżetu państwa ostateczna kwota planu finansowego ministerstwa w tej części wyniosła ponad 2 747 000 tys. zł. Zwiększenia z rezerw celowych zostały przeznaczone m.in. na: realizację inwestycji budowy nowej siedziby Ambasady RP w Berlinie, realizację inwestycji budowy siedziby Ambasady RP w Republice Białorusi z siedzibą w Mińsku przy ul. Starowileński Trakt, sfinansowanie zadań z zakresu pomocy rozwojowej i humanitarnej, sfinansowanie zobowiązań wynikających z wyroków i decyzji Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu. Realizacja wydatków w 2022 r. zamknęła się kwotą ponad 2 705 000 tys. zł, tj. ponad 98% planu po zmianach. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Radosław Fogiel (PiS):

Bardzo serdecznie dziękuję, panie ministrze.

Chciałem zapytać, czy przedstawicielka NIK, pani Agnieszka Bernaś-Coşkun, chce zabrać głos?

P.o. wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli Agnieszka Bernaś-Coşkun:

Tak.

Przewodniczący poseł Radosław Fogiel (PiS):

To bardzo proszę.

P.o. wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli Agnieszka Bernaś-Coşkun:

Dzień dobry, Agnieszka Bernań-Coşkun, wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli.

Szanowni państwo, Wysoka Komisjo, Najwyższa Izba Kontroli oceniła w formie opisowej wykonanie budżetu państwa w 2022 r. w części 45 – Sprawy zagraniczne. Kontrola

wykazała, że wydatki zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonymi w ustawie o finansach publicznych i innych przepisach, z wyjątkiem stwierdzonych nieprawidłowości.

Polegały one m.in. na: nierzetelnym przygotowaniu wniosków o wydanie pozwoleń na budowę, dotyczących dwóch inwestycji, co wpłynęło na wydłużenie procesu uzyskiwania pozwoleń na budowę o trzy miesiące, a tym samym całego procesu inwestycyjnego; przewlekłych działaniach związanych z rozwiązaniem umowy dotacji na realizację zadania „remont Domu Polskiego w Glasgow", co było działaniem nierzetelnym; niedokonaniu blokady niewykorzystanych środków w kwocie 86,7 tys. zł, co było również działaniem nierzetelnym; nieopublikowaniu na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Spraw Zagranicznych wyników kontroli przeprowadzanych w MSZ przez podmioty zewnętrzne oraz wyników kontroli przeprowadzonych przez MSZ w jednostkach podległych i nadzorowanych, co stanowiło naruszenie art. 8 ust. 3 ustawy o dostępie do informacji publicznej; nierzetelnym przeprowadzeniu przez komórki organizacyjne ministerstwa monitoringu zasad finansowanych z dotacji celowych; przekazaniu prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informacji o złożonych ofertach w przypadku jednego zamówienia 9 dni po terminie określonym w art. 81 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych; sporządzaniu sprawozdań z delegacji służbowych niezgodnie z przepisami wewnętrznymi ministerstwa; sfinansowaniu z budżetu ministerstwa kosztów innych niż koszty wytworzenia programów oraz audycji, co było niezgodne z art. 25 ust. 4 ustawy o radiofonii i telewizji; sfinansowaniu w 2022 r. wydatków na łączną kwotę 4149 tys. zł za audycje, które nie zostały rozpowszechnione w 2022 r., lecz miało to nastąpić w 2023 r., co było działaniem niecelowym oraz niezgodnym z zasadami określonymi w aneksie nr 1 do protokołu uzgodnień; nieaktualizowaniu na bieżąco wykazu jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez ministra spraw zagranicznych, co również było działaniem nierzetelnym.

NIK oceniła, że powyższe nieprawidłowości wskazują na nieskuteczny nadzór i kontrolę dysponenta części 45 nad wykonaniem budżetu państwa, sprawowanym na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych.

Izba zaopiniowała pozytywnie poprawność sporządzania sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych. W tym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości. W wyniku przeprowadzonej kontroli Izba sformułowała 14 wniosków pokontrolnych dotyczących stwierdzonych nieprawidłowości. Obecnie oczekujemy na informację ministra w sprawie ich realizacji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Radosław Fogiel (PiS):

Bardzo serdecznie dziękuję.

Otwieram dyskusję. Czy ktoś z pań i panów posłów chciałby zabrać głos? Nie widzę. Dziękuję bardzo. Czy pan minister zechciałby się odnieść do wystąpienia pani dyrektor?

Sekretarz stanu w MSZ Piotr Wawrzyk:

Większość tych zastrzeżeń, które pani dyrektor przedstawiła, albo już została zrealizowana, albo jest realizowana pod nadzorem Biura Prawnego MSZ.

Najbardziej, nazwijmy to, kontrowersyjny punkt dotyczy tej audycji telewizyjnej, ale to po prostu wynika ze specyfiki działania mediów elektronicznych, dlatego że mówimy tutaj o cyklu czterech audycji telewizyjnych, które zostały zaplanowane w budżecie na 2022 r. Faktury zostały wystawione w 2022 r., tak jak to było w dokumentach przedstawionych Najwyższej Izbie Kontroli. Natomiast cykl produkcyjny tego rodzaju audycji nie jest kilkudniowy czy kilkutygodniowy, w związku z tym ta audycja została wyemitowana na początku 2023 r. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Radosław Fogiel (PiS):

Dziękuję serdecznie.

Oczywiście chciałoby się, żeby wszyscy brali pod uwagę czasami obiektywne realia. W takim razie zamykam dyskusję i proponuję, aby Komisja przyjęła opinię dla Komisji Finansów Publicznych, w której zarekomenduje przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu państwa za ubiegły rok.

Czy mogę zaproponować pani poseł Ewie Szymańskiej, jako również członkowi Komisji Finansów Publicznych, aby reprezentowała nasze stanowisko na posiedzeniu Komisji? Dziękuję bardzo, pani poseł.

Poseł Ewa Szymańska (PiS):

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Radosław Fogiel (PiS):

Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Komisja przyjęła pozytywną opinię. Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła pozytywną opinię.

Informuję, że na tym porządek dzienny obrad został wyczerpany. Protokół dzisiejszego posiedzenia zostanie wyłożony do przejrzenia w sekretariacie Komisji. Zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję państwu za współpracę i do zobaczenia.